

Povjerenstvo za socijalnu politiku

Na temelju članka 37. Poslovnika, a u vezi članka 28. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, Povjerenstvo za socijalnu politiku na 20. sjednici, održanoj 16. veljače 2017. godine, razmatralo je **Nacrt prijedloga zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda, s Konačnim prijedlogom zakona.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Povjerenstvo za socijalnu politiku podržava donošenje Nacrta prijedloga zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda, s Konačnim prijedlogom zakona.
2. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Nezavisnih hrvatskih sindikata i Hrvatske udruge poslodavaca.
3. Matica hrvatskih sindikata i Hrvatska udruga radničkih sindikata podržavaju izdvojeno mišljenje Nezavisnih hrvatskih sindikata, te se istome u cijelosti pridružuju.
4. Povjerenstvo za socijalnu politiku predlaže resornom tijelu da u daljnjem postupku donošenja Zakona još jednom razmotri iznesene primjedbe i prijedloge socijalnih partnera.

IZDOJENO MIŠLJENJE NEZAVISNIH HRVATSKIH SINDIKATA

Odredbom članka 32. Prijedloga Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda, s Konačnim prijedlogom Zakona određuje se kako „u objektu u kojem se isključivo uslužuje piće, a u kojem nije moguće ispuniti uvjete iz članka 26. točke b) i c) ovoga Zakona, vlasnik, odnosno korisnik objekta može prostor za usluživanje odrediti pušačkim prostorom, o čemu u tom prostoru mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja,“ s time da pušači prostor mora ispunjavati Zakonom određene uvjete.

Mišljenja smo kako prostor opisan u odredbi članka 32. Prijedloga mora biti nepušački prostor, radi čega sukladno tome predlažemo izmjenu te odredbe.

Navedeno prije svega radi zaštite radnika koji rade u takvom prostoru, odnosno objektu jer je člankom 57. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine,“ broj: 71/14, 118/14 i 154/14) propisana obveza poslodavca na provođenje zaštite nepušača od djelovanja duhanskog dima kao i zabrana pušenja na mjestu rada.

Sukladno Preporuci Vijeća od 30. studenoga 2009. godine o okolišu slobodnom od duhanskog dima (smoke-free environments) (2009/C 296/02), odnosno Smjernicama o zaštiti od izloženosti duhanskom dimu, koje su usvojene na Drugoj Konferenciji stranaka

Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom (Prilog Preporuci) bilo koji pristup osim okoliša 100% slobodnog od duhanskog dima, uključujući ventilaciju, pročišćavanje zraka ili određivanje prostora za pušenje pokazao se neučinkovitim te je dokazano da tehnički pristupi ne štite od izloženosti duhanskom dimu.

Odredbom članka 70. Ustava RH određeno je kako svatko ima pravo na zdrav život.

Zaključno, podsjećamo i na Direktivu 89/391/EEZ o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu u čijoj je preambuli navedeno kako je poboljšanje sigurnosti, higijene i zdravlja radnika na radu cilj koji ne bi trebao biti podređen isključivo ekonomskim razlozima.

IZDOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE POSLODAVACA

Hrvatska udruga poslodavaca podržava donošenje Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda (upućivanje u daljnju proceduru) uz uvjet da Ministarstvo zdravstva kao predlagatelj Zakona razmotri i uvaži prijedloge HUP-a.

Prijedlogom Zakona regulira se status elektroničkih cigareta i novih proizvoda, što smatramo izrazito važnim u pogledu zaštite sigurnosti potrošača i podržavamo odredbe kojima zakonodavac usklađuje regulativu s Direktivom, međutim ne možemo podržati izjednačavanje navedenih proizvoda s tradicionalnim duhanskim proizvodima i napominjemo kako prijedlog Zakona:

- a) Ograničava pravo slobode poduzetništva gospodarskim subjektima čija je djelatnost povezana kako s duhanskim proizvodima, tako i s elektroničkim cigaretama i drugim novim duhanskim proizvodima, tzv. proizvodima nove generacije, a koji su zakoniti i dopustivi,
- b) Ne odražava namjeru Direktive i prelazi zadane okvire Direktive,
- c) Uvodi zabrane na pojedine kategorije proizvode koje nisu potkrepljene valjanim argumentima, (RH jedina na svijetu koja uvodi pojedine zabrane).

Zakon nadalje:

- zabranjuje informiranje potrošača o elektroničkim cigaretama i novim duhanskim proizvodima iako Direktivom nije predviđena navedena zabrana.
- onemogućava korištenje navedenih proizvoda u zatvorenim prostorima iako Direktivom nije predviđena navedena zabrana.
- zabranjuje/ne dopušta izlaganje elektroničkih cigareta i srodnih proizvoda na prodajnom mjestu (proizvodi moraju biti sakriveni u zatvorenim policama) iako Direktiva ne navodi obvezu uvođenja zabrane izlaganja za duhanske proizvode (takva zabrana za elektroničke cigarete i nove proizvode u ovom trenutku ne postoji niti u jednoj državi Europske unije).
- zabranjuje/ne dopušta prodaju elektroničkih cigareta i novih proizvoda putem interneta, a što Direktiva ne nalaže,
- omogućuje arbitrarno određivanje tzv. nepušačkih zona na prostorima jedinica područne (regionalne) samouprave, općine ili grada što Direktiva niti sadrži niti nalaže.

Navedene odredbe nikako ne mogu doprinijeti izvršenju osnovnog cilja Zakona – zaštite javnog zdravlja građana iz razloga što su elektroničke cigarete i novi duhanski proizvodi nastali prvenstveno kao proizvodi koji imaju potencijal značajno manje

štetnosti za zdravlje pušača u odnosu na tradicionalne duhanske proizvode. Oni bi dakle, već po sebi doprinosili ostvarenju glavnog cilja Zakona – zaštititi javnog zdravlja građana.

Istraživanje nezavisnih stručnjaka koje je objavio Zavod za javno zdravstvo Engleske, potvrđuje da su elektroničke cigarete za 95% manje štetne od tradicionalnih duhanskih proizvoda. Stoga, proizvodi koji ne sadrže duhan (elektronička cigareta) i proizvodi kod kojih duhan ne gori, već izgara, tzv. duhan namijenjen grijanju («heat not burn»), u prijedlogu Zakona navedeni kao novi duhanski proizvodi, svakako su proizvodi koji bi značajno mogli biti manje štetni od tradicionalnih duhanskih proizvoda.

Smatramo kako je obveza i dužnost kako nadležnih tijela, tako i poduzetnika čije je poslovanje povezano s duhanskim proizvodima, da potrošače duhanskih proizvoda informiraju i pruže im mogućnost izbora koji će proizvod kupiti i konzumirati, a sve kako bi proizvodi za koje će biti dokazana manja štetnost od tradicionalnih duhanskih proizvoda našli put do korisnika, uključivo i sve pozitivne posljedice za javno zdravstvo koje oni nose.

Sukladno gore navedenom smatramo kako bi trebalo izostaviti gore navedene zabrane iz prijedloga Zakona, jer nisu u skladu sa ostvarivanjem osnovnog cilja Zakona – zaštite javnog zdravlja građana, te zbog činjenice da iste Direktiva ne nalaže. Istovremeno podržavamo kvalitetno i razumno reguliranje u pogledu stavljanja na tržište i prometa navedenih proizvoda.

Ovo sve napominjemo budući su navedene odredbe izvan okvira Direktive te ih od Hrvatske, niti bilo koje druge članice EU, nitko ne traži, a iste direktno obeshrabuju poslovanje u Hrvatskoj i smanjuju komparativne prednosti naše zemlje u odnosu na zemlje članice EU, koje iste mjere ne predviđaju. U Republici Hrvatskoj je svaki posao i svaki zaposlenik od velike važnosti te bi se trebalo zalagati za opstanak i poticaj poslovanja, a ne stvaranju okruženja koje dodatno otežava poslovanje u Republici Hrvatskoj te obeshrabuje poslovne prilike.

Nastavno na izneseno tražimo da Ministarstvo zdravstva kao predlagatelj Zakona razmotri prijedloge HUP-a (predlažemo održavanje zajedničkog sastanka predlagatelja Zakona i zainteresiranih strana - HUP-Koordinacija duhanskih proizvoda) kako bismo donijeli Zakon koji bi bio u skladu s Direktivom, u interesu zaštite sigurnosti potrošača i čije donošenje ne bi negativno utjecalo na poslovanje, uvjete poslovanja i konačno na zapošljavanje.

Koordinator Povjerenstva

Josip Masnić, v. r.